

Ta fram åtgärder mot välfärdsbrott och otillbörlig påverkan

Välfärdsbrott innebär att offentliga resurser och skattemedel felaktigt beviljas och betalas ut till personer och verksamheter, som de inte är menade för. Otillåten påverkan innebär till exempel påtryckningar, trakasserier, hot, eller mutor av myndighetspersonal. Undersökningar från Sveriges kommuner och landsting (SKR) och Brottsförebyggande rådet (BRÅ) visar att välfärdsbrott och otillåten påverkan ökar i Sverige och uppskattningsvis rör det sig om ca 14-28 miljarder årligen. Välfärdsbrottslighet påverkar tilliten till Sveriges demokratiska system och det leder till att det uppstår parallella samhällen med kriminalitet. Kommuner och regioner behöver därför arbeta aktivt för att förebygga brott och säkerställa att det finns en tydlig process för att hantera problemen om de uppstår.

Välfärdsbrott och otillbörlig påverkan sker förmodligen mer än vad vi tror i vår egen kommun. Hot och påtryckningar på tjänstepersoner som handlägger olika ärenden blir fler och i individ- och familjenämnden har vi haft flera fall de senaste åren där vi upptäckt välfärdsbrott och krävt tillbaka skattemedel från den eller de som har utnyttjat systemet. Förmodligen är detta bara toppen på ett isberg, inte bara i individ- och familjenämnden utan även i andra delar av kommunens nämnder och bolag.

Det bör därför anses ytterst angeläget att Umeå kommun inte är naiv när det kommer till välfärdsbrott och otillbörlig påverkan. Därför bör kommunen skyndsamt undersöka mer huruvida välfärdsbrott och otillåten påverkan förekommer i kommunens verksamheter och bolag samt hur behovet av insatser, rutiner, riktlinjer och kunskap ser ut i kommunen. Ett självändamål bör vara att kommunens alla verksamheter och anställda har tillgång till samma relevanta verktyg och relevant kunskap, för att förebygga, upptäcka och agera mot välfärdsbrott och otillåten påverkan.

Med bakgrund av detta yrkas därför att kommunfullmäktige

1. ger kommunstyrelsen i uppdrag att skyndsamt genomföra en övergripande risk- och konsekvensanalys av välfärdsbrott och otillbörlig påverkan i kommunens nämnder och bolag
2. ger kommunstyrelsen i uppdrag att skyndsamt ta fram nämnd- och bolagsövergripande åtgärder mot välfärdsbrott och otillbörlig påverkan

Hanna Lundin Jernberg (L)
2023-09-19